

ROZPORZĄDZENIE DELEGOWANE KOMISJI (UE) 2023/1976**z dnia 10 sierpnia 2023 r.****wprowadzające odstępstwo od rozporządzenia delegowanego Komisji (UE) 2017/891 uzupełniającego rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1308/2013 w 2023 r. w odniesieniu do wartości produkcji sprzedanej, strategii krajowej i odzyskania pomocy finansowej Unii na wieloletnie zobowiązania w sektorze owoców i warzyw w związku z niekorzystnymi zdarzeniami meteorologicznymi**

KOMISJA EUROPEJSKA,

uwzględniając Traktat o funkcjonowaniu Unii Europejskiej,

uwzględniając rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1308/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r. ustanawiające wspólną organizację rynków produktów rolnych oraz uchylające rozporządzenia Rady (EWG) nr 922/72, (EWG) nr 234/79, (WE) nr 1037/2001 i (WE) nr 1234/2007 ⁽¹⁾, a w szczególności jego art. 37 i 173,

a także mając na uwadze, co następuje:

- (1) W wyniku poważnych niekorzystnych zdarzeń meteorologicznych, które miały miejsce wiosną 2023 r. w kilku regionach państw członkowskich, drastycznie ucierpiała produkcja owoców i warzyw. W Hiszpanii planowana produkcja w regionie Katalonii będzie mniejsza o co najmniej 50 % z powodu suszy, natomiast produkcja w regionie Emilia-Romania we Włoszech została zniszczona w wyniku powodzi. Susza wywarła również poważny wpływ na poziom i jakość produkcji w niektórych regionach Francji i Portugalii.
- (2) Ze względu na poważne niekorzystne zdarzenia meteorologiczne z wiosny 2023 r. wiele uznanych organizacji producentów i zrzeszeń organizacji producentów sektora owoców i warzyw napotyka trudności we wdrażaniu swoich zatwierdzonych programów operacyjnych. Niektóre z zatwierdzonych działań i środków nie zostaną wdrożone w 2023 r., w związku z czym część funduszy operacyjnych pozostanie niewykorzystana. Inne uznane organizacje producentów i zrzeszenia organizacji producentów wprowadzają zmiany do swoich programów operacyjnych w celu wdrożenia działań i środków (takich jak środki zarządzania kryzysowego) mających zaradzić skutkom poważnych niekorzystnych zdarzeń meteorologicznych w sektorze owoców i warzyw.
- (3) Ze względu na bezprecedensowy charakter poważnych niekorzystnych zdarzeń meteorologicznych z wiosny 2023 r. konieczne jest złagodzenie tych trudności poprzez wprowadzenie odstępstw od niektórych przepisów rozporządzenia delegowanego Komisji (UE) 2017/891 ⁽²⁾ mających zastosowanie do sektora owoców i warzyw.
- (4) Czasowe odstępstwa powinny mieć zastosowanie do programów operacyjnych, które nadal funkcjonują na warunkach obowiązujących w ramach rozporządzenia (UE) nr 1308/2013 zgodnie z przepisami przejściowymi określonymi w art. 5 ust. 6 akapit pierwszy lit. c) rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/2117 ⁽³⁾ i w art. 1 lit. b) rozporządzenia delegowanego Komisji (UE) 2022/2528 ⁽⁴⁾.

⁽¹⁾ Dz.U. L 347 z 20.12.2013, s. 671.

⁽²⁾ Rozporządzenie delegowane Komisji (UE) 2017/891 z dnia 13 marca 2017 r. uzupełniające rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1308/2013 o sektor owoców i warzyw oraz sektor przetworzonych owoców i warzyw, uzupełniające rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1306/2013 w odniesieniu do kar, które mają być stosowane w tych sektorach, a także zmieniające rozporządzenie wykonawcze Komisji (UE) nr 543/2011 (Dz.U. L 138 z 25.5.2017, s. 4).

⁽³⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/2117 z dnia 2 grudnia 2021 r. zmieniające rozporządzenia (UE) nr 1308/2013 ustanawiające wspólną organizację rynków produktów rolnych, (UE) nr 1151/2012 w sprawie systemów jakości produktów rolnych i środków spożywczych, (UE) nr 251/2014 w sprawie definicji, opisu, prezentacji, etykietowania i ochrony oznaczeń geograficznych aromatyzowanych produktów sektora wina i (UE) nr 228/2013 ustanawiające szczególne środki w dziedzinie rolnictwa na rzecz regionów najbardziej oddalonych w Unii Europejskiej (Dz.U. L 435 z 6.12.2021, s. 262).

⁽⁴⁾ Rozporządzenie delegowane Komisji (UE) 2022/2528 z dnia 17 października 2022 r. zmieniające rozporządzenie delegowane (UE) 2017/891 i uchylające rozporządzenia delegowane (UE) nr 611/2014, (UE) 2015/1366 i (UE) 2016/1149 mające zastosowanie do programów wsparcia w niektórych sektorach rolnych (Dz.U. L 328 z 22.12.2022, s. 70).

- (5) Ponadto ze względu na poważne niekorzystne zdarzenia meteorologiczne w niektórych państwach członkowskich występują wyjątkowe problemy w zakresie planowania programów operacyjnych uznanych organizacji producentów i zrzeszeń organizacji producentów w sektorze owoców i warzyw, zarządzania tymi programami operacyjnymi i ich wdrażania. Może to spowodować opóźnienie wdrożenia tych programów operacyjnych, w związku z czym organizacje producentów i zrzeszenia organizacji producentów mogą nie spełnić wymogów Unii określonych dla tych programów operacyjnych w rozporządzeniu delegowanym (UE) 2017/891. Organizacje producentów są również narażone na zakłócenia i zaburzenia spowodowane niekorzystnymi zdarzeniami meteorologicznymi oraz doświadczają trudności finansowych i problemów z przepływem środków pieniężnych spowodowanych zmniejszeniem lub zniszczeniem ich produkcji. Ma to bezpośredni wpływ na ich stabilność finansową i zdolność do wdrażania programów operacyjnych nie tylko w 2023 r., ale również w kolejnych latach, ponieważ wartość produkcji sprzedanej w 2023 r. ma wpływ na wysokość unijnej pomocy finansowej w kolejnych latach. Sytuacja ta wpływa ponadto na zdolność organizacji producentów do wprowadzania środków i działań przeciwdziałających skutkom niekorzystnych zdarzeń meteorologicznych. Ponadto zmniejszenie wartości produkcji sprzedanej spowodowane niekorzystnymi zdarzeniami meteorologicznymi osłabia przyszłą ciągłość i rentowność programów operacyjnych organizacji producentów w sektorze owoców i warzyw.
- (6) Aby zaradzić skutkom niekorzystnych zdarzeń meteorologicznych i ich wpływowi na wartość sprzedawanych produktów, organizacje producentów powinny zostać zwolnione w 2023 r. ze stosowania przepisów określonych w art. 11 ust. 2 rozporządzenia delegowanego (UE) 2017/891 w odniesieniu do obowiązku, zgodnie z którym wartość ekonomiczna sprzedawanych produktów pochodzących od producentów niebędących członkami organizacji producentów ani zrzeszenia organizacji producentów musi być niższa od wartości produkcji sprzedanej organizacji producentów lub zrzeszenia organizacji producentów.
- (7) Spadki wartości produkcji sprzedanej w sektorze owoców i warzyw spowodowane niekorzystnymi zdarzeniami meteorologicznymi mają zwykle istotny wpływ na kwotę pomocy unijnej otrzymywanej przez organizacje producentów w kolejnym roku, ponieważ kwota pomocy unijnej jest obliczana jako odsetek wartości produkcji sprzedanej każdej organizacji producentów. Jeżeli w 2023 r. nastąpi znaczny spadek wartości produkcji sprzedanej, organizacje producentów ryzykują utratę swojego uznania, gdyż jednym z kryteriów uznania jest osiągnięcie pewnej minimalnej wartości produkcji sprzedanej, którą ustala się na poziomie krajowym. Sytuacja taka zagroziłaby długoterminowej stabilności organizacji producentów. W związku z tym, jeżeli w 2023 r. z przyczyn związanych z niekorzystnymi zdarzeniami meteorologicznymi z wiosny 2023 r. nastąpi obniżenie wartości produkcji o co najmniej 35 % z przyczyn niezależnych od odpowiedzialności i kontroli organizacji producentów, w celu zneutralizowania tych strat wartość produkcji sprzedanej za 2023 r. należy ustalić na poziomie 100 % wartości produkcji sprzedanej liczonej jako średnia z pięciu poprzednich 12-miesięcznych okresów odniesienia, z wyłączeniem najniższej i najwyższej wartości. W przypadku organizacji producentów, których dotyczy taka utrata wartości produkcji sprzedanej, próg 65 % wartości produkcji sprzedanej w poprzednim okresie, określony w art. 23 ust. 4 rozporządzenia delegowanego (UE) 2017/891, nie jest wystarczający do osiągnięcia stabilności gospodarczej i finansowej w warunkach niekorzystnych zdarzeń meteorologicznych.
- (8) W 2023 r. państwa członkowskie powinny być również zwolnione ze stosowania przepisów określonych w art. 27 ust. 5 rozporządzenia delegowanego (UE) 2017/891 w odniesieniu do ciężącego na nich obowiązku ustalenia w strategii krajowej maksymalnego odsetka funduszu operacyjnego, który można przeznaczyć na poszczególne środki lub rodzaje działania.
- (9) Z zastrzeżeniem zatwierdzenia przez państwa członkowskie, organizacje producentów lub zrzeszenia organizacji producentów mogą zmieniać swoje programy operacyjne na kolejne lata lub nawet w trakcie roku realizacji, jak określono w art. 34 ust. 1 i art. 34 ust. 2 akapit pierwszy rozporządzenia delegowanego (UE) 2017/891. Aby zaradzić konsekwencjom niekorzystnych zdarzeń meteorologicznych, powinny one mieć również możliwość tymczasowego niestosowania tych przepisów w 2023 r.
- (10) Aby umożliwić właściwe dostosowanie zatwierdzonych programów operacyjnych pod względem planowania, zarządzania i realizacji ze względu na niekorzystne zdarzenia meteorologiczne, państwa członkowskie powinny, na zasadzie odstępstwa od art. 34 ust. 2 akapit drugi lit. a) rozporządzenia delegowanego (UE) 2017/891, mieć możliwość zezwolenia organizacjom producentów na całkowite lub częściowe zawieszenie ich programów operacyjnych w 2023 r.

- (11) Zgodnie z art. 36 ust. 2 lit. a) rozporządzenia delegowanego (UE) 2017/891, jeżeli organizacja producentów lub zrzeszenie organizacji producentów wstrzymają wdrażanie swoich programów operacyjnych przed końcem ich zaplanowanego obowiązywania, nie dokonuje się żadnych dalszych płatności na rzecz takiej organizacji lub takiego zrzeszenia w odniesieniu do działań zrealizowanych po dacie wstrzymania danego programu operacyjnego. W celu zapewnienia stabilności finansowej organizacji producentów pomoc otrzymana na kwalifikujące się działania zrealizowane przed wstrzymaniem programu operacyjnego nie powinna podlegać odzyskaniu, pod warunkiem że organizacja producentów lub zrzeszenie organizacji producentów udowodni właściwemu organowi państwa członkowskiego, że wstrzymanie realizacji tego programu operacyjnego nastąpiło w 2023 r. z przyczyn związanych z niekorzystnymi zdarzeniami meteorologicznymi, które były poza zakresem odpowiedzialności i kontroli organizacji producentów.
- (12) W celu zapewnienia stabilności finansowej organizacji producentów pomoc finansowa Unii na zobowiązania wieloletnie w sektorze owoców i warzyw, takie jak działania w zakresie ochrony środowiska, nie powinna podlegać odzyskaniu przez Europejski Fundusz Rolniczy Gwarancji (EFRG) i zwrotowi do tego Funduszu na podstawie art. 36 ust. 3 rozporządzenia delegowanego (UE) 2017/891, jeżeli ich długoterminowe cele nie mogły zostać osiągnięte ze względu na zaprzestanie realizacji tych działań w 2023 r. z przyczyn związanych z niekorzystnymi zdarzeniami meteorologicznymi z wiosny 2023 r.
- (13) Wobec konieczności natychmiastowego działania niniejsze rozporządzenie powinno wejść w życie z dniem jego opublikowania w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej*,

PRZYJMUJE NINIEJSZE ROZPORZĄDZENIE:

Artykuł 1

Czasowe odstępstwa od przepisów rozporządzenia delegowanego (UE) 2017/891

1. Na zasadzie odstępstwa od art. 11 ust. 2 rozporządzenia delegowanego (UE) 2017/891 ograniczenie, na mocy którego organizacja producentów może sprzedawać produkty od producentów, którzy nie są członkami organizacji producentów ani zrzeszenia organizacji producentów, pod warunkiem że wartość ekonomiczna tej działalności jest niższa niż wartość produkcji sprzedanej tej organizacji producentów, nie ma zastosowania w 2023 r. do organizacji producentów dotkniętych niekorzystnymi zdarzeniami meteorologicznymi z wiosny 2023 r.
2. Na zasadzie odstępstwa od art. 23 ust. 4 rozporządzenia delegowanego (UE) 2017/891, w przypadku gdy zmniejszenie wartości produktu o co najmniej 35 % nastąpiło w wyniku niekorzystnych zdarzeń meteorologicznych z wiosny 2023 r. z przyczyn niezależnych od odpowiedzialności i kontroli organizacji producentów, uznaje się, że wartość produkcji sprzedanej tego produktu w 2023 r. stanowi 100 % wartości produkcji sprzedanej liczonej jako średnia z pięciu poprzednich 12-miesięcznych okresów odniesienia, z wyłączeniem najniższej i najwyższej wartości.
3. Na zasadzie odstępstwa od art. 27 ust. 5 rozporządzenia delegowanego (UE) 2017/891 w odniesieniu do 2023 r. spoczywający na państwach członkowskich obowiązek określenia w strategii krajowej maksymalnego odsetka funduszu operacyjnego, który może zostać wydany na dowolny indywidualny środek lub rodzaj działania, nie ma zastosowania do organizacji producentów ani zrzeszeń organizacji producentów dotkniętych niekorzystnymi zdarzeniami meteorologicznymi z wiosny 2023 r.
4. W 2023 r. obowiązki państw członkowskich i organizacji producentów w odniesieniu do zmian w programach operacyjnych określone w art. 34 ust. 1 i art. 34 ust. 2 akapit pierwszy rozporządzenia delegowanego (UE) 2017/891 nie mają zastosowania do organizacji producentów ani zrzeszeń organizacji producentów dotkniętych niekorzystnymi zdarzeniami meteorologicznymi wiosną 2023 r.
5. Na zasadzie odstępstwa od art. 34 ust. 2 akapit drugi lit. a) rozporządzenia delegowanego (UE) 2017/891 w 2023 r. państwa członkowskie mogą zezwolić organizacjom producentów dotkniętym niekorzystnymi zdarzeniami meteorologicznymi z wiosny 2023 r. na zawieszenie w całości lub w części ich programów operacyjnych na 2023 r.
6. Na zasadzie odstępstwa od art. 36 ust. 2 lit. a) rozporządzenia delegowanego (UE) 2017/891 w 2023 r. pomocy otrzymanej na działania kwalifikowalne przeprowadzone przed wstrzymaniem programu operacyjnego nie odzyskuje się, pod warunkiem że wstrzymanie realizacji programu operacyjnego nastąpiło z powodu niekorzystnych warunków meteorologicznych z wiosny 2023 r. z przyczyn niezależnych od odpowiedzialności i kontroli organizacji producentów.

7. Na zasadzie odstępstwa od art. 36 ust. 3 rozporządzenia delegowanego (UE) 2017/891 unijna pomoc finansowa na zobowiązania wieloletnie, takie jak działania na rzecz ochrony środowiska, których długoterminowe cele i spodziewane korzyści nie mogą zostać osiągnięte w 2023 r., ponieważ realizacja tych zobowiązań została przerwana w 2023 r. ze względu na niekorzystne wydarzenia meteorologiczne z wiosny w 2023 r., nie jest odzyskiwana i zwracana do EFRG.

8. Organizacja producentów przedstawia właściwemu organowi danego państwa członkowskiego dowody na to, że spełnione zostały warunki przewidziane w poprzednich akapitach.

Artykuł 2

Wejście w życie

Niniejsze rozporządzenie wchodzi w życie z dniem jego opublikowania w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej*.

Niniejsze rozporządzenie wiąże w całości i jest bezpośrednio stosowane we wszystkich państwach członkowskich.

Sporządzono w Brukseli dnia 10 sierpnia 2023 r.

W imieniu Komisji
Przewodnicząca
Ursula VON DER LEYEN
